

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA D'AGRICULTURA, PESCA I MEDI NATURAL

6694

*Resolució del conseller d'Agricultura, Pesca i Medi Natural per la qual es declara oficialment la presència de la plaga de quarantena *Globodera pallida* i *Globodera rostochiensis* a les Illes Balears i s'adopten les mesures fitosanitàries obligatòries*

Antecedents

Els nematodes del quist de la patata *Globodera pallida* (Stone) Behrens i *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens són plagues de quarantena de la Unió Europea que afecten el cultiu de la patata i altres vegetals específicats.

En el marc de les prospeccions i dels controls oficials efectuats pel Servei d'Agricultura, es va confirmar la presència de *Globodera* spp. a determinats llocs de producció de patata de les Illes Balears. En conseqüència, l'any 2021 es va aprovar el manual de procediment de sanitat vegetal al cultiu de la patata a les Illes Balears en què s'establí un pla de vigilància dels nematodes del quist de la patata *Globodera rostochiensis* i *Globodera pallida*. Aquest manual especificava el programa de prospecció, els procediments d'inspecció i de presa de mostres, les mesures cautelars que s'havien d'adoptar en cas de detectar-se la presència de nematodes del quist de la patata i el programa de control integrat.

En l'àmbit estatal cal destacar l'existència del Pla de Contingència de *Globodera pallida* (Stone) Behrens i *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens, aprovat pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació (d'ara endavant, MAPA) el mes de novembre de 2023 i actualitzat el mes de novembre de 2024, el qual s'integra dins el Programa Nacional de Control Oficial del MAPA.

D'acord amb l'article 5 del Reglament d'execució (UE) 2022/1192 de la Comissió, d'11 de juliol de 2022, quan es detecta i confirma oficialment la presència de *Globodera pallida* o *Globodera rostochiensis* en un lloc de producció, l'autoritat competent ha de designar aquest lloc com a infestat. Així mateix, els vegetals específicats procedents d'un lloc de producció infestat o que han estat en contacte amb el sòl en què s'ha detectat la plaga s'han de designar com a infestats.

El mateix Reglament estableix les mesures que s'han d'aplicar als llocs de producció infestats i als vegetals infestats, amb la finalitat d'erradicar les plagues específicades i impedir-ne la propagació en el territori de la Unió. Aquestes mesures inclouen, entre d'altres, la prohibició de plantar determinats vegetals; l'aplicació de procediments adequats de desinfestació o eliminació de terra; la gestió segura dels residus, i la neteja de maquinària, equips i altres elements que poden actuar com a via de dispersió.

Atès el risc de propagació de la plaga mitjançant el sòl adherit als tubercles, a la maquinària, als vehicles, als estris agrícoles i a altres materials, resulta necessari declarar oficialment la presència de la plaga a les Illes Balears i establir les mesures fitosanitàries obligatòries.

Fonaments de dret

1. El Reglament d'execució (UE) 2022/1192 de la Comissió, d'11 de juliol de 2022, pel qual s'estableixen mesures per erradicar i prevenir la propagació de *Globodera pallida* i *Globodera rostochiensis*.
2. El Reglament (UE) 2016/2031 del Parlament Europeu i del Consell, de 26 d'octubre de 2016, relatiu a les mesures de protecció contra les plagues dels vegetals.
3. El Reglament d'execució (UE) 2019/2072 de la Comissió, de 28 de novembre de 2019, pel qual s'estableixen condicions uniformes per a l'execució del Reglament (UE) 2016/2031.
4. El Reglament (UE) 2017/625 del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de març de 2017, relatiu als controls oficials i altres activitats oficials.
5. La Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal, que estableix les obligacions dels particulars en matèria de prevenció i lluita contra les plagues i habilita l'adopció de mesures fitosanitàries obligatòries.
6. El Reial decret 739/2021, de 24 d'agost, pel qual es dicten disposicions per a l'aplicació a Espanya de la normativa de la Unió Europea relativa a les mesures de protecció contra les plagues dels vegetals i els controls i altres activitats oficials en aquesta matèria.

7. El Decret 10/2025, de 14 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, disposa que la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural exerceix, entre d'altres, la competència en matèria de sanitat vegetal.

Per tot això, i atesa l'atribució competencial que preveu l'article 20 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, dicta la següent

Resolució

Article 1

Declarar oficialment la presència de la plaga

Es declara oficialment la presència a les Illes Balears de la plaga de quarantena dels nematodes del quist de la patata *Globodera pallida* (Stone) Behrens i *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens.

Article 2

Designar els municipis infestats

Es designen oficialment com a municipis infestats per *Globodera* spp. els municipis de les Illes Balears que tenen parcel·les en què el Laboratori Oficial de Sanitat Vegetal de les Illes Balears (LOSVIB) ha confirmat oficialment la presència de la plaga i que figuren en l'annex 1 d'aquesta Resolució.

Els municipis en què, amb posterioritat a aquesta Resolució, es confirmi oficialment la presència de *Globodera* spp. queden igualment designats com a infestats, d'acord amb l'article 5 del Reglament d'execució (UE) 2022/1192, i s'incorporaran al registre oficial corresponent.

A l'efecte d'aplicar les mesures fitosanitàries obligatòries previstes en aquesta Resolució, tenen la consideració de llocs de producció infestats les parcel·les situades en els municipis en què el Laboratori Oficial de Sanitat Vegetal de les Illes Balears ha confirmat oficialment la presència de *Globodera* spp.

Article 3

Designar els vegetals infestats

Es designen oficialment com a infestats els vegetals especificats procedents d'un lloc de producció infestat, com també els vegetals que han estat en contacte amb el sòl en què s'ha detectat *Globodera* spp., d'acord amb l'article 5.2 del Reglament d'execució (UE) 2022/1192.

Als efectes d'aquesta Resolució, s'entén per *vegetals especificats* els vegetals inclosos en l'annex 2, i també els altres que, si escau, s'incorporin posteriorment en l'annex 1 del Reglament d'execució (UE) 2022/1192 o a la normativa europea que el modifiqui o el substitueixi.

Article 4

Mesures obligatòries als llocs de producció infestats

Als llocs de producció infestats a què fa referència l'article 2, s'han d'aplicar les mesures següents:

- a) No es poden plantar patates destinades a la producció de tubercles de patata per a la plantació.
- b) No es poden plantar ni emmagatzemar els vegetals especificats inclosos en l'annex 2 destinats a la producció de vegetals per a la plantació, excepte els vegetals especificats que figuren en els punts c) o d) d'aquest annex, sempre que, després de la collita, se sotmetin a alguna de les següents mesures aprovades oficialment:
 - La desinfecció mitjançant els mètodes adequats de manera que no hi hagi cap risc identificable de propagació de la plaga especificada.
 - L'eliminació de la terra mitjançant rentat o raspat fins que els vegetals quedin pràcticament lliures de la plaga, de manera que no hi hagi cap risc identificable de propagació de la plaga especificada, i l'eliminació dels residus de terra seguint un procediment per al qual s'hagi determinat que no hi ha cap risc de propagació de la plaga especificada.
- c) S'han de netejar el sòl i les restes vegetals de la maquinària abans o immediatament després de treure-la del lloc de producció infestat i abans d'introduir-la a qualsevol altre lloc de producció no designat com a infestat.
- d) Els llocs de producció destinats a la producció de patates diferents de les destinades a la producció de tubercles de patata per a la plantació s'han de sotmetre a un programa de control oficial destinat a garantir que la plaga no es propagui fora d'aquests espais.

Aquestes mesures tenen per objecte erradicar la plaga especificada als llocs de producció infestats i impedir-ne la propagació, d'acord amb l'article 8 del Reglament d'execució (UE) 2022/1192.

Article 5

Mesures relatives als vegetals infestats

Respecte dels vegetals especificats designats oficialment com a infestats, s'han d'aplicar les mesures següents:

- a) No es poden plantar patates destinades a la producció de tubercles de patata per a la plantació.
- b) Les patates destinades a transformació industrial o calibratge s'han de sotmetre a procediments adequats i aprovats oficialment per a l'eliminació de residus, inclosos els residus de terra, sempre que s'hagi determinat que aquests procediments no presenten risc de propagació de la plaga especificada.
- c) Els vegetals especificats inclosos en els apartats b) i c) de l'annex 2 s'han de sotmetre a alguna de les mesures següents, aprovades oficialment, de manera que deixin d'estar infestats:
 - La desinfecció mitjançant els mètodes adequats, de manera que no hi hagi cap risc identificable de propagació de la plaga especificada.
 - L'eliminació de la terra mitjançant procediments com el rentat o el raspat fins que els vegetals quedin pràcticament lliures de terra, de manera que no hi hagi cap risc identificable de propagació de la plaga especificada. En aquest cas, els residus de terra s'han d'eliminar seguint un procediment respecte del qual s'hagi determinat que no comporta cap risc de propagació de la plaga especificada.

Aquestes mesures tenen per objecte l'erradicació de la plaga en els vegetals infestats i la prevenció de la seva propagació, d'acord amb l'article 9 i l'annex II del Reglament d'execució (UE) 2022/1192.

Article 6

Programa de control oficial

El programa de control oficial dels llocs de producció infestats s'ha d'ajustar al que preveu l'article 8.2 del Reglament d'execució (UE) 2022/1192.

Aquest programa ha de tenir en compte, segons correspongui:

- a) Els sistemes de producció i comercialització dels vegetals hostes.
- b) Les característiques de la població de la plaga present.
- c) L'ús, si escau, de varietats de patata resistents amb els nivells de resistència més elevats disponibles.
- d) Altres opcions agronòmiques destinades a suprimir la plaga.
- e) Les mesures que permetin, si escau, fer un nou mostreig i, posteriorment, aixecar les restriccions.

Article 7

Prospeccions, mostrejos i anàlisis

Amb la finalitat de determinar la distribució de la plaga, el Servei d'Agricultura ha de dur a terme prospeccions oficials de seguiment, anuals i basades en el risc, als llocs de producció de patates diferents dels destinats a la producció de tubercles de patata per a la plantació.

Les prospeccions de seguiment oficials s'han de dur a terme, com a mínim, sobre el 0,5 % de la superfície utilitzada durant l'any corresponent per a la producció de patates, i se n'ha d'exceptuar la superfície destinada a patates per a la producció de tubercles de patata per a la plantació.

Els mostrejos i les proves s'han de dur a terme d'acord amb els mètodes que s'estableixen en el Reglament d'execució (UE) 2022/1192.

Article 8

Obligacions dels titulars i operadors

Els titulars dels llocs de producció, productors, magatzems, centres de calibratge, centres de transformació i altres operadors afectats:

- a) Han de permetre l'accés del personal inspector.
- b) Han de facilitar la presa de mostres i les actuacions oficials de control.
- c) Han d'aplicar les mesures fitosanitàries obligatòries que s'estableixen en aquesta Resolució i en el Reglament d'execució (UE) 2022/1192.

- d) Han d'evitar la propagació de la plaga mitjançant el moviment de sòl, tubercles, maquinària, vehicles, envasos, eines o altres materials.
- e) Han de comunicar al Servei d'Agricultura qualsevol sospita o incidència que pugui implicar la presència o propagació de *Globodera* spp.

Article 9

Pla de rotació per al control de *Globodera* spp. en el cultiu de la patata

La Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural ha d'elaborar un pla de rotació per al control de *Globodera* spp. en el cultiu de la patata als municipis declarats infestats, amb la finalitat de reduir la pressió de les poblacions de *Globodera* spp. a les parcel·les agrícoles fins a nivells que permetin un cultiu comercial viable i sostenible, i evitar-ne el col·lapse.

Aquest pla de rotació es basarà en l'adopció de mesures fitosanitàries en funció del nivell d'infestació de nematodes de cada parcel·la agrícola. En conseqüència, cada parcel·la disposarà d'una estratègia de control específica, que es basarà en la reducció de la freqüència de sembra de patata, la utilització de cultius trampa (*Solanum sisymbriifolium*, entre d'altres), la implantació de cultius no hostes i l'aplicació de bones pràctiques agronòmiques, com ara el volteig de la terra a l'estiu, l'ús de varietats resistentes i la racionalització de l'ús de productes fitosanitaris, entre d'altres.

Aquest pla de rotació pot ser objecte de mesures de foment per part de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.

Article 10

Règim sancionador

L'incompliment de les mesures previstes en aquesta Resolució pot donar lloc a l'adopció de les mesures cautelars, d'execució i, si escau, sancionadores que pertoquin, d'acord amb la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal, i la resta de normativa aplicable.

Article 11

Publicació i efectes

Aquesta Resolució entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, en la data de la signatura electrònica (30 de juny de 2026)

El conseller d'Agricultura, Pesca i Medi Natural

Joan Simonet Pons

ANNEX 1
Municipis infestats

D'acord amb l'article 2 d'aquesta Resolució, es designen oficialment com a municipis infestats per *Globodera* spp. els següents:

- Búger
- Campanet
- Inca
- Llubí
- Muro
- Sa Pobla

ANNEX 2
Vegetals especificats

Als efectes d'aquesta Resolució, tenen la consideració de vegetals especificats els vegetals inclosos en l'annex I del Reglament d'execució (UE) 2022/1192 de la Comissió, d'11 de juliol de 2022:

a) Els tubercles de *Solanum tuberosum* L. destinats a la plantació.

b) Els vegetals hostes amb arrels:

- *Solanum lycopersicum* L.
- *Solanum melongena* L.

c) Els vegetals amb arrel, cultivats en sòl i destinats a la plantació, de les espècies següents:

- *Allium porrum* L.
- *Asparagus officinalis* L.
- *Beta vulgaris* L.
- *Brassica* spp.
- *Capsicum* spp.
- *Fragaria* L.

d) Els bulbs, tubercles i rizomes següents, cultivats en sòl i destinats a la replantació, no sotmesos a les mesures aprovades oficialment previstes en l'annex II del Reglament d'execució (UE) 2022/1192:

- *Allium ascalonicum* L.
- *Allium cepa* L.
- *Dahlia* spp.
- *Gladiolus Tourn.* ex L.
- *Hyacinthus* spp.
- *Iris* spp.
- *Lilium* spp.
- *Narcissus* L.
- *Tulipa* L.

Queden exceptuats del que disposa el punt d) els vegetals l'envàs o altres elements dels quals acreditin que es destinen a la venda a usuaris finals que no es dediquen a la producció professional de vegetals o flors tallades.